

Paulunê papia gêdêḡ lau GALATA

Apômtau Jesu nê ḡawae ḡajam kêlainḡ tau e sêsôm lasê lalau samuc, taḡ nêḡ ḡam kêsêḡ Juda atom sêḡô to sêkôc sa sêḡac ḡawaegenḡ sêwinḡ-sêwinḡ naḡ, biḡ tonec kêlênsônḡ gôlôac buḡa gebe lau teḡ têtḡ lau buḡa ḡanô atom aê seḡop Mosenê Biḡsu sêwinḡ aegom. Paulu taê gêḡam gebe aê sêsô Biḡsu ḡalabu nê geḡae êsêac ḡawae atom. Masianô. Eḡ gebe dambinḡ taḡḡ toḡ taminḡ Kilisi nee takêḡ gêwinḡ taugenḡ kêtḡ ḡanombaḡanô gebe Anôtô gêlic ḡamalac samob gêdêḡ kêtḡ sêkêḡ gewinḡḡagenḡ. Tagenḡ lau ḡagêdô jasêô lasê gôlôac Galatianḡa, naḡ sêôc Paulunê biḡ tonanḡ auc ma sêsôm ḡajaḡa gebe Lau seḡop Mosenê Biḡsu êwinḡ acgom, go Anôtô êlic êsêac têtḡ lau gêdêḡ. Galatia tonanḡ Romnêḡ gamêḡ teḡ gêc Asia Saḡḡ.

Paulunê papia gêdêḡ lau Galata nec ḡac tau keto gebe lau, taḡ sêkêḡ taḡenḡ mêtê geo tonanḡ e seo sic naḡ, sêkac taḡḡ ôkwi dêndêḡ gôlôac buḡa nêḡ sêkêḡ gewinḡ to nêḡ lêḡ ḡaḡêḡ naḡ. Paulu gêḡac m nê papia gêwa tau sa gebe Jesu Kilisi nê aposolo teḡ eḡ ma gêwê kainḡ gaê tau, tec gêḡam talanḡ tau gêdêḡ lau, taḡ seboc eḡ aposolo ḡanô atom naḡ. Paulu gesenḡ esêae ma kêsôm ḡajaḡa gebe ḡamalac sêsunḡ sakinḡ aposolonḡa gelom eḡ atom, kekôc anḡa Anôtônê. Ma Anôtô kêsakinḡ eḡ gêdêḡ lau samuc gebe ênam mêtê êsêac êlêlêc lau Judawaga su. Go gelom biḡ teḡ gebe sêkêḡ gêwinḡ taugenḡ kêḡô lau ôkwi têtḡ lau gêdêḡ. Gocgo kêwaka biḡ tonec sa gêc

môkêlatu 5 to 6 gebe takêñ gêwiñ Kilisiña kêkac lau buña têntac gêwiñ taun, tec gêbiñ êsêac tôñ jasêjam taun sa to sêmoasiñ taun topalêgeñ.

Nadênan

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-10
2. Paulu gêwa tau sa gebe eñ aposolo ñanô ten 1:11-2:21
3. Nawe Njajam Anôtônê moasiñña 3:1-4:31
4. Kilisi kêgaboac lau buña su sêmoa nêñ lêtêgeñ, tec sêmansañ biñsu sênac ñawaegen 5:1-6:10
5. Paulu gêjac mata papia tau 6:11-18

Paulu gêjac m nê papia

¹ Aê aposolo Paulu ñoc biñ tonec. Aê katu aposolo anga ñamalacnêñ atom, ma ñamalac ten kêjalij aê sa atom. Jesu Kilisi agêc Tama Anôtô, tañ gêñu eñ anga ñacmatênêñ sa nañ, tec kêkêñ aê. ² Aê to lasitêwai samob, tañ semoa sêwiñ aê nañ, ma biñ êndêñ gôlôac dabuñ Galatanja nañ.

³ Tamenji Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêñ moasiñ to biñmalô êndêñ amac êwac.

⁴ Kilisi tau kêkêñ tau kêtú aêacnêñ secña ma kêjanjo aêac anga nom sec tonec su kêtom Tamenji Anôtô nê biñ. ⁵ Nawasi êndêñ eñ tengeñ ma tengeñ. Biññanô.

Nawe njajam tagen tec gêc

⁶ Aê kêtakê, gebe amac akac taôm su seben anga ñac, tañ kêkêñ Kilisine moasiñ kêkaiem amac nañ, ma asuñ taôm adêñ nawae njajam taunja ten aja. ⁷ Tagen nawae njajam ten gêc atom, mago lau ñagêdô tec sêlênsôñ amac ma sebe sênam Kilisinê nawae njajam ôkwi. ⁸ Anô acgom, aêac me anjela

undambêna ten embe êsôm nawae najam ten lasê êndên amac eso nawae najam, tan aêac asôm lasê sugac nan, Anôtô oc êpuc boa en. ⁹ Njoc bin, tê kasôm su nê, galoc jasôm nakôniŋna êtiam gebe Nac ten embe êsôm nawae najam ten lasê eso nawae najam, tan akôc anga aêacma nan, Anôtô oc êpuc boa en.

¹⁰ Galoc alic amboac ondoc. Alic aê gabe namalac sênô njoc bin najam me Anôtô ênô njoc bin najam. Me abe aê gagôm gênjlêlôm gebe namalac sêlic aê najamna me. Embe janngôm êtu namalac sêlic aê najamna, oc jatu Kilisinê sakinwaga atom.

Paulu kêtû aposolo namîŋ

¹¹ Lasitêwaac, aê jawa sa êndên amac gebe Nawae najam, tan kasôm lasê gêdên amac nan, nam kêsêp namalacna atom. ¹² Aê kakôc anga namalac ten nê atom, ma namalac ten kêdôn aê atom, Jesu Kilisi tau geoc bin tau lasê gêdên aê.

¹³ Njoc lên gêmunŋna, tan kasa gawin lau Juda nan, amac anô nawaegeac gebe kêjanda Anôtônê gôlôac ma gasen êsêac nawao. ¹⁴ Aê gajob Judanên mêtê kalêlêc lau Juda taêsam, tan ma jala kêtôm tau nan su, ma kamasan njoc lau nan nên nagôlin lanngwa toôlic palê kain ten.

¹⁵ Mago Anôtô gêlic najam, tec kêjalîŋ aê sa gêdên tan tinoc kêkôc aê atomgen nan, ma kêkên nê moasin mênkêkalem aê kwananŋen. ¹⁶ Ma en geoc nê Latu lasê gêdên aê gebe jasôm ênê nawae najam lasê êndên lau samuc, tec aê katu kênac nam gêdên namalac ten atom, ¹⁷ ma kapi Jerusalem gaja gebe jalîc lau, tan têtû aposolo sêmun aê nan atom. Aê gaja Arabia e gamu gaja Damasku kêtiam.

18 Gamao e jala tâlêac gêjaña, go kapi Jerusalem gaja gabe jalic Kepa, tec ganğôñ gawin en bêc 15. 19 Mago galic aposolo ñagêdô nêñ ten atomanô. Apômtau lasi Jakobo taugen tec galic en. 20 Bin tec kato gêdêñ amac nec, kasau atom, kato kakô Anôtô lanjônêmña. 21 Go gaja Suria to Kilikia ñagamêñ. 22 Gôlôac dabun Judaiaña, tañ Kilisi gêbin êsêac tôn nañ, sêlic aê lanjocanô atom. 23 Bin tagen tonec tec sêñô ñawae gebe “Ñac tañ gêmunğen kêjanda aêac nañ, tec galoc kêsôm ñawae ñajam lasê kêpi bin takêñ gêwinña, tañ gêmunğen gesen su nañ.” 24 Ma sêlambin Anôtô kêtü aêña.

2

Paulu to aposolo ñagêdô nêñ bin

1 Gamao e jala 14 gêjaña su acgom, go aêagêc Barnaba api Jerusalem aja kêtiam ma akôc Titi gêwin aêagêc. 2 Anôtô geoc bin tau lasê gêdêñ aê, tec gaja. Ma ñawa ñawae ñajam, tañ gajam mêtê lau samuc nañ, sa gêdêñ laumata amoa ma taunña, gebe kôm, tañ gajam su to gajam gamao nañ, janam ñaômagen atom. 3 Ma êsêac sêkac aêac kêtü asa ñac Helen Titi, tañ gêmoa gêwin aêac nañña atom. 4 Lasitêwai dansañ ñagêdô sebe sêsa en. Êsêac sêsêli aêac popoc su mênşewin sebe sêndib aêac, tañ Kilisi Jesu kégaboac aêac su anğa binşuanô nañ. Ma êsêac sebe sêkônin aêac tôn asô binşuanô ñalabu êtiam. 5 Mago aêac atu palê to asô êsêac ñalabu ñagec atom, ñam gebe ñawae ñajam ñabinñanô ênêc amacña.

6 Lau ñagêdô sêmoa, tañ sêlic êsêac amboac laumata nañ. Oc têtü laumata ñanô me masi, bin

tonañ kêkêñ wapac aê atom, gebe Anôtô kêpuc lau tenj ñam atom, gêlic samob têtôm taunjen. Laumata tonañ sêkêñ ñagôlinj wakuc tenj gêdênj aê atom. ⁷ Masianô. Êsêac sêjala kêtû têtô, gebe Anôtô kêkêñ kôm jasôm ñawae ñajam lasê êndênj lau samucña gêdênj aê kêtôm kêkêñ kôm gêdênj Petere gebe êsôm lasê êndênj Juda, ⁸ gebe Anôtô, tañ kêpuc Petere têtô kêtû Judanênj aposolo nañ, tec kêpuc aê têtô gêwiñ katu lau samuc nêñ aposolo. ⁹ Jakobo agêc Kepa ma Joañ, tañ sêsam êsêac gebe gôlôac dêbu ñ ñaalê nañ, sêjala moasiñ, tañ Anôtô kêkêñ gêdênj aê, tec sêkam aêagêc Barnaba lemeñ kêtû ambiñ taunj têtôña, ma amasañ biñ kêpi tagenj gebe aêac akêñ mêtê êndênj lau samuc, ma êsêac sêkêñ êndênj Juda. ¹⁰ Tagenj sêmasañ biñ tonec gêwiñ gebe aêac taênj ênam lau ñalêlôm sawa anja êsêacnênj. Aê tec taêc gêjam biñ tonañ ma gajam kêtû ñoc kôm gajac ñawaegeñ.

Paulu gec biñ Kepa anja Antiokia

¹¹ Gêdênj tañ Kepa gêô lasê Antiokia nañ, aêagêc asenj taunj e kasôm kêpi enj têtêla gebe Gôgôm keso. ¹² Jakobonê lau jasêô lasê atomgenj, ma enj geñ gênj gêngônj gêwiñ lau samuc. Mago gêdênj tañ êsêac sêô lasê su nañ, enj kêgamiñ tau jagêmoa nê taunja gebe kêtêc lau buña, tañ sêsap lêtj sêsa launja têtô nañ. ¹³ Juda buña ñagêdô sêsa lêtjndansañ sêwiñ enj e sê Bamaba ôkwi jakêsa lêtjndansañ tau gêwiñ amboac tonanjenj. ¹⁴ Aê galic lau tonañ nêñ lêtj keso ñawae ñajam ñabiññanô, tec kasôm gêdênj Kêpa, êsêac samob sêñô, gebe “Aôm Juda, tagenj kôsa Judanênj lêtj atom, gômoa amboac ñac samuc tenj.

Mago amboac ondoc tec kôkac lau samuc gebe sêsa Judanêḡ lêḡ.”

Anôtô gêjam Juda to lau samuc kêsi kêtḡ sêkêḡ gêwiḡḡa

¹⁵ Teneḡi sêkôc aêac Judageḡ, aêac lau sec aḡḡa lau samuc nêḡ atom. ¹⁶ Mago aêac tajala gebe ḡamalac teḡ embe ênam kôm, taḡ biḡsu kêjatu naḡ, ḡanô êsa, oc êtôm gebe êmansaḡ tau e Anôtô êlic eḡ ḡac gêdêḡ atom, eḡ êkêḡ êwiḡ Jesu Kilisl acgom. Amboac tonageḡ aêac takêḡ gêwiḡ Kilisi Jesu gebe Anôtô êmansaḡ aêacnêḡ biḡ to êlic aêac tatu lau gêdêḡ êtu takêḡ gêwiḡ Kilisiḡa, êtu tajam kôm, taḡ biḡsu kêjatu naḡ, ḡanô kêsaḡa nec atom. Anôtô oc êmansaḡ ḡamalacnêḡ biḡ to êlic êsêac têtḡ lau gêdêḡ êtu ḡamalac sêjam kôm, taḡ biḡsu kêjatu naḡ ḡanô kêsaḡa nec atomanô. ¹⁷ Mago aêac embe taêḡ êka gebe Anôtô êmansaḡ nêḡ biḡ to êlic aêac tatu lau gêdêḡ êtu Kilisiḡa, go tatôm lau sec. Embe amboac tonageḡ, oc Kilisi êtu sec ḡasakiḡwaga me. Masigoc. ¹⁸ Aê embe jakwê gêḡ, taḡ gaseḡ su naḡ êtiam, go jawa tauc sa amboac ḡac, taḡ kêgêli biḡsu naḡ. ¹⁹ Biḡsu gêjac aê êndu, tec jawê kaiḡ biḡsu êtiam atom, gebe jamoa janam sakiḡ Anôtôgeḡ. Sêjac aê kapi kakesotau gawiḡ Kilisi. ²⁰ Gamoac matoc jali nec ḡam kêsêp aê tauc atom. Kilisi gêmoac mata jali mênḡgêjam ḡoc ḡalêlôm auc. Aê galoc tec gamoac matoc jali gamoac nom nec, ḡam kêsêp kakêḡ gêwiḡ Anôtônê Latu, taḡ têtac gêwiḡ aê to kêkêḡ tau kêtḡ aêḡa naḡ. ²¹ Aê kêtiḡ Anôtônê moasiḡ su atom. Biḡsu embe êtôm gebe êmansaḡ ḡamalacnêḡ biḡ e

Anôtô êlic êsêac têtù lau gêdêñ, oc Kilisi gêmâc êndu ñaômâgeñ. *

3

Biñsu to takêñ gêwiñ ñabin

¹ O amâc Galatawâga, amâc lau kauc gêbôc. Aê gawa Jesu Kilisi sa gêdêñ amâc e kêtôm amâc taôm alic eñ geñkaleñ kakesotau. Ma asa gêwê amâcnêm kauc ôkwi. ² Aê gabe jañô biñ tagenñ tonec aña amâcnêm gebe Ñalau Dêbuñ gêdêñ amâc gêwâc nec ñam kêsêp amâc ajam kôm, tañ biñsu kêjatu nañ, e ñanô kêsa me aña ñawae ñajam e akêñ gêwiñgeñ. ³ Amâc kauc gêbôc amboac tonañ me. Amâc ajac m nêm lêñ toÑalau Dabuñgeñ ma galoc abe anac dabiñ ña taôm nêm ôlimwalô me. ⁴ Amâc atap moasiñ tonañ ñai sa ñaômâgeñ me. Moae amboac tonañ nec. ⁵ Anôtô tañ kêkêñ Ñalau gêdêñ amâc to gêgôm gêñsêga kapôêñ aña amâcnêm nañ, oc gêgôm kêtù amâc ajam kôm, tañ biñsu kêjatu nañ, e ñanô kêsaña me kêtù aña ñawae ñajam e akêñ gêwiñña.

⁶ Biñ tonañ kêtôm teto gêc gebe “Abraham kêkêñ gêwiñ Anôtô, tec gêlic eñ ñac gêdêñ.” ⁷ Amboac tonañ ajala acgom gebe lau, tañ sêkêñ gêwiñ nañ, têtù Abrahamnê latui ñanô. ⁸ Biñ tañ teto gêc nañ, gêwa sa kwananñgeñ gebe Anôtô êmansañ lau samuc nêñ biñ e êlic êsêac têtù lau gêdêñ êtu sêkêñ êwiñña, tec ñawae ñajam gêdêñ Abraham kwananñgeñ gebe “Gôlôac nomña samob têtâp mec ñamoasiñ sa êtu aômña.” ⁹ Amboac tonañ lau, tañ sêkêñ gêwiñ nañ,

---

* **2:21:** Kepa kêtù Peterenê ñaê teñ. Asam Joañ 1:42.

têtap mec n̄amoasiñ sa sêwiñ Abraham, tañ kêkêñ gêwiñgeñ nañ.

¹⁰ Samob tañ taêñ kêka kôm, tañ biñsu kêjatu nañ, biñsu oc êpuc boa êsêac gebe teto gêc gebe “Biñsu êpuc boa lau peben, nañ sêngôm biñ, tañ teto gêc biñsu n̄abuku nañ, samob n̄anô êsa tomalagen atom.” ¹¹ Biñ tonec gêc awê gebe biñsu kêtôm gebe êmansañ n̄amalacnêñ biñ e Anôtô êlic êsêac têtú lau gêdêñ nec atom, gebe teto gêc gebe “N̄ac tañ Anôtô kêmasañ ênê biñ e gêlic eñ kêtú n̄ac gêdêñ nañ, êngôn mata jali êtu kêkêñ gêwiñña.” ¹² Mago biñsu gêc kêtú takêñ êwiñña atom, gêc kêtú dangôm n̄anô êsaña amboac teto gêc gebe “N̄ac teñ embe êmansañ biñsu tomalagen, nañgo êngôn mata jali.”

¹³ Biñsu kêpuc boa aêac, mago Kilisi kêsi aêac su. Eñ kêkêñ tau kêsô biñ kêpuc boaña n̄alabu gêjô aêac su kêtôm teto gêc gebe “Biñsu kêpuc boa lau samob, tañ senkaleñ ka nañ.” ¹⁴ Anôtô gêgôm gêñ tonañ ma kêkêñ Kilisi Jesu gebe mec n̄amoasiñ, tañ Anôtô gêjac mata gêdêñ Abraham nañ, elom lau samuc gebe aêac takôc N̄alau, tañ Anôtô gêjac mata nañ, sa êtu takêñ gêwiñña.

Biñsu to biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ

¹⁵ Lasitêwaac, aê gabe janam dôn ñoc biñ êpi n̄amalacnêñ mêtê acgom. N̄ac teñ embe êmansañ nê awalênsêm êtu tañ su, go N̄ac teñ êtôm gebe ensen su me ênac têtú nê biñ teñ atom. ¹⁶ Ma Anôtô gêjac mata biñ gêdêñ Abraham agêc nê wakuc. Eñ kêsom gebe “Aôm to nêñ wakuc” nec atom. Embe êsôm amboac tonañ, go êwa ña gebe ênê wakuc taêsam. Mago kêsôm gebe “Agêc nêñ wakuc,” tec gêwa ña gebe ênê wakuc tagen. Ênê wakuc tau Kilisi. ¹⁷ Aê

gabe jasôm biñ amboac tonec gebe Anôtô kêmasañ awalênsêm kwananğen e jala 430 gêjaña acgom, go kêkêñ biñsu kêdaguc. Mago biñsu tau êtôm gebe enseñ awalênsêm su to ênam biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ôkwi atom. ¹⁸ Gêñlênsêm tañ Anôtô gebe êkêñ nañ, embe ñam êsêp biñsu, go biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ñanô masi. Mago Abraham kêtap moasiñ tonañ sa kêtú Anôtô gêjac mata gêñ tau gêdêñ eñña.

¹⁹ Ma biñsu tau ñam amboac ondóc. Biñsu tau ñam gebe ñamalac sêngêlisêngêli sêmoa e Abrahamnê wakuc, tañ Anôtô gêjac mata biñ kêpi eñ nañ, mênêsa acgom. Anjela sêkêñ biñsu tau kêsêp sêliñwaga teñ lêma. ²⁰ Sêliñwaganê kôm gêjac ñac tagenñ ñawae atom. Mago Anôtô eñ ñac tagenñ.

Biñsu ñakôm

²¹ Ma biñsu tonañ oc enseñ biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ su me. Masianô. Biñsu teñ embe ênêc, tañ êtôm gebe êkêñ aêac dañgôñ materñ jali nañ, go biñsu tonañ oc êtôm gebe êmansañ aêacnêñ biñ e Anôtô êlic aêac tatu lau gêdêñ amboac tonañ. ²² Mago Anôtônê biñ gêwa sa gebe sec kêkôninğ gêñ samob tôñ, gebe lau, tañ sêkêñ gêwiñ Jesu Kilisi nañgenñ, têtap moasiñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ sa.

²³ Gêdêñ tañ biñ takêñ gêwiñña mênkêsa atomgenñ nañ, biñsu tau kêgamiñ aêac dañgôñ kapoacwalô, gebe êkôninğ aêac tôñ e êndêñ têm Anôtô eoc biñ takêñ gêwiñña lasê acgom. ²⁴ Amboac tonañ biñsu kêtú aêacnêñ jaomwaga, tañ gêwê aêac dêdêñ Kilisi taja, gebe Anôtô êmansañ aêacnêñ biñ e êlic aêac tatu lau gêdêñ êtu aêac takêñ gêwiñña. ²⁵ Galoc biñ

takêḅ gêwiḅḅa mênkêsa, tec aêac tasô jaomwaga ḅalabu kêtiam atom.

²⁶ Amac samob atu Anôtô latui kêtû akêḅ gêwiḅ Kilisi Jesuḅa. ²⁷ Amac samob, taḅ alin saḅḅu su naḅ, Kilisi gêbiḅ amac tôḅ tamih eḅ, tec asô Kilisi kêtû nêḅ ḅakwêgac. ²⁸ Talic lau ḅagêdô amboac Juda ma ḅagêdô amboac lau samuc atom. Talic ḅagêdô amboac gêḅôḅma ma ḅagêdô amboac lau sêḅoa nêḅ lêtêgeḅḅa atom. Talic ḅagêdô amboac ḅacwaga ma ḅagêdô amboac lau atom. Amac samob, taḅ Kilisi Jesu gêbiḅ amac tôḅ naḅ, atu ḅanô tageḅ. ²⁹ Embe Kilisinê gêḅ amac, oc atu Abrahamnê wakuc ma awê kaiḅ gêḅlênsêḅ êtôm Anôtô gêḅac mata.

4

¹ Aê jasôm êḅi biḅ teḅ êwiḅ acgom gebe ḅac-gêwê-kaiḅ-gêḅlênsêḅ-waga kêtû tamanê gêḅ samob ḅatau. Mago ḅac tau embe ḅapalê saḅḅ, naḅḅo eḅ êtôm sakiḅwaga. ² Lau ḅagêdô oc sêḅam eḅ awa to sejop ênê gêḅ e êḅdêḅ noc, taḅ tama ketoc kêkô kwananḅeḅ naḅ. ³ Aêac amboac tonanḅ. Gêdêḅ taḅ aêac ḅapalêgeḅ naḅ, aêac tajaḅ sakiḅ tasô nom tonec ḅagêḅlêlôm ḅalabu. ⁴ Mago gêdêḅ taḅ ḅanoc tau mênkêsa naḅ, Anôtô kêsakiḅ Latu, awê teḅ kêkôc eḅ, ma kêsô biḅsu ḅalabu. ⁵ Eḅ kêsô biḅsu ḅalabu gebe êsi aêac lau, taḅ tamoa biḅsu ḅalabu naḅ, su e tatu Anôtônê latui.

⁶ Amac atu Anôtônê latuigac, tec eḅ kêsakiḅ Latunê ḅalau kêsêḅ aêacnêḅ ḅalêlôm ma ḅalau tau gêḅôêc gebe “Tamoc, o Tamoc.” ⁷ Amboac tonanḅ aôm sakiḅwaga kêtiam atom, aôm latu. Embe latu

aôm, go Anôtô êkêḅ aôm ôwê kainḅ gêḅḅlênsêm amboac tonanḅ.

Paulu kêpô sim tau kêtḅ lau Galatana

⁸ Gêmunḅenḅ amac ajam kauc Anôtô, tec ajam sakinḅ gêdêḅ anôtôi, tanḅ nêḅ ḅanô masi nanḅ. ⁹ Galoc tonec amac ajala Anôtôgac, moae jasôm amboac tonec gebe Anôtô tau kêjala amacgac, ma amboac ondoc, tec abe akac taôm su amu andêḅ nom ḅagêḅḅlêlôm palê-palê to ḅanô masi ana êtiam, ma abe anac m sakinḅ tau êtiam. ¹⁰ Amac atoc bêc to ajôḅ ma om to jala sagoc. ¹¹ Aê gaê go to kêpô lêna kêtḅ amacḅa gebe moae oc gajam kolenḅ kêpi amac ḅaômageḅ.

¹² O lasitêwaac, aê jatenḅ amac gebe atôm aêmanḅ amboac aê katôm amac. Amac atu kasec aê atom. ¹³ Amac ajalagac, gêdêḅ tanḅ kasôm ḅawae ḅajam lasê gêdêḅ amac kêtḅ ḅamata nanḅ, kasôm kêtḅ gêmac kêkô aê tôḅḅa. ¹⁴ Aê ôlic togêmac kêlênsônḅ amac to matem paḅa gêjac aê ma alic aê amboac gêḅ sec atom. Amac akôc aê sa amboac Anôtônê anela tenḅ ma amboac Kilisi Jesu tau. ¹⁵ Ijoc amacmêḅ, nêḅ têmtac wapi gêmunḅa nanḅ gêc ondoc. Aê galic, tec jasôm lasê to jawa sa êndêḅ amac gebe amac embe alic êtôm, oc akip matemlakôp sa ma akêḅ êndêḅ aê. ¹⁶ Ma galoc amboac ondoc. Aê kasôm binḅanô gêdêḅ amac nec katu nêḅ ḅacjo me.

¹⁷ Êsêac lau tonanḅ sêgôm gêḅḅlêlôm amac nanḅ ḅajam atom. Êsêac sebe sêkac amac su anḅa aê gebe atoc êsêac taunḅenḅ sa. ¹⁸ Anḅôm gêḅḅlêlôm gêḅ ḅajam ḅapanḅ ma anḅôm êndêḅ noc aê jamoa jawinḅ amacḅageḅ nec atom. ¹⁹ O ḅoc ḅapalêac, ḅandanḅ kêtḅuḅ aê kêtiam amboac awê ḅapalê kêtḅuḅ

en e Kilisi êtu anô anğa amacnê m ñalêlôm acgom. ²⁰ Ojae, aê gabe jamoa jawiñ amac galocgeñ. Aê gabe jasôm biñ êndêñ amac janam aoc ôkwi-ôkwi. Aê kapô lêna tauc ñanô kêt u amacña.

Hagar agêc Sara têt u ñadôñ

²¹ Amac tañ abe amoa biñsu ñalabu nañ, asôm êndêñ aê acgom, amac añô biñsu atom me. ²² Teto gêc gebe Abrahamnê latuagêc tec sêmoa, teñ anğa sakiñwagaonê ma teñ anğa ñatauonê. ²³ Ñac tañ sakiñwagao kêkôc nañ, ñam kêsêp ñamalacña. Ma ñac, tañ ñatauo kêkôc nañ, ñam kêsêp Anôtônê biñ, tañ gêjac mata nañña. ²⁴ Biñ tonañ kêt u biñgôliñ gebe awê luagêc têtôm poac luagêc. Teñ kêkanôñ lôc Sinai, tec ñawakuc tau têt u gêñôma, ²⁵ gebe ñaê Hagar tonañ sêsam kêpi lau Arabia nêñ lôc Sinai ma kêkanôñ Jerusalem galocña, gebe Jerusalem galocña to ñagôlôac têt u gêñôma sêmoa. ²⁶ Mago Jerusalem ôña tau, tañ kêt u tau nê ñatauo gêmoa nê taunña nañ, kêt u aêc samob tenenji, ²⁷ gebe teto gêc gebe

“Aôm awê kapoac, tañ kôkôc ñapalê atom nañ, têt mtaç ñajam êsa, ma aôm awê, tañ ñapalê kêt uñ aôm atom nañ, ônam lasê toôndugeñ, gebe awê sawa nê ñapalê taêsam kêlêlêc awê tonaç nê su.”

²⁸ O lasitêwaac, Anôtônê biñ, tañ gêjac mata nañ, kêkêñ amac atu ñapalê atôm Isak. ²⁹ Gêmungeñ ñac, tañ nê ñam kêsêp ñamalacña nañ, kêjanda ñac, tañ Ñalau gêjac mata biñ kêpi en nañ, ma galoc amboac tonañgeñ. ³⁰ Mago biñ, tañ teto gêc nañ, kêsôm asageñ. Kêsôm gebe “Ômasuc sakiñwagao

agêc latu sêc sêna, gebe sakin wagaonê latu êwê kain gênlênsêm êwiñ natauonê latu atom.” ³¹ Lasitêwaac, amboac tonañ sakin wagaonê ñapalê aêac atom, natauonê ñapalê aêac.

5

Kilisi kégaboac aêac su, tec tajop nêñ lêñ ñapep

¹ Kilisi kégaboac aêac su gebe tamoa nêñ Iêtêgeñ. Amboac tonañ akô ñajaña gebe sênam amac ôkwi nasêkôninñ amac atu sakin waga êtiam atom. ² Alic acgom, aê Paulu jasôm êndêñ amac gebe Amac embe asôm gebe sêsa amac, go Kilisi ênam amac sa atom. ³ Ñamalac samob, tañ sêsôm gebe sêsa êsêac nañ, jawa sa êtiam êndêñ êsêac gebe êsêac sêngôm biñsu samucgeñ ñanô êsa tomalageñmañ. ⁴ Amac embe taêm ênam gebe biñsu êmansañ nêñ biñ e Anôtô êlic amac atu lau gêdêñ nañ, oc andim taôm êngic anğa Kilisinê e akac taôm su anğa moasinñ tau. ⁵ Aêac takêñ matenñ gebe Anôtô êmansañ nêñ biñ e êlic aêac tatu lau gêdêñ. Aêac daônñ biñ tonañ tamoa gebe Ñalau Dabuñ kêkêñ aêac takêñ gêwiñ. ⁶ Kilisi Jesu embe êmbinñ aêac tôñ, oc sêsa aêac me sêsa aêac atom, tonañ ñanô masi. Ñanô tagenñ tonec gebe takêñ gêwiñ êkac aêac têntac êwiñ ñanônña.

⁷ Gêmungeñ amac asêlêñ nêñ lêñ ñajamgeñ amoa e asa kêkô amac auc, tec tañem wamu biññanô kêtiam atom. ⁸ Anôtô tañ kêkalem amac nañ, kêkô amac auc atom. ⁹ Jist ñagec kêtôm gebe ênam polom samucgeñ auc e êsunñ. ¹⁰ Apômtau gêbinñ aêac tôñ, tec taêc kêka amac, gebe nêñ ñalêlôm oc ênam tau ôkwi atom. Ma ñac, tañ kêlênsônñ amac nañ, oc êndac nê ñagêjô. Ñac tau aê gajam kauc eñ, mago eñ oc

êwê sa atom. ¹¹ O lasitêwaac, embe janam mêtê êpi sêsa launja, oc sêjanda aê êtu asagenja. Embe jasôm ñoc biñ amboac tonañ, oc kakesotau ñawae êlênsôn laun teñ atom. ¹² Ojae, lau tañ sêli amac sa nan, sêsa ôliñgêdô samucgen sumañ.

¹³ O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac gebe amoa nê mêtêgen. Tagen amac amoa nê mêtêgen êtu têtac ñakalac ñamôkê atom, amac anam sakin taôm êtu têtac gêwiñ ñanônagen. ¹⁴ Gebe ñalô tagen kêkaton biñsu samob sa gebe “Têtac êwiñ lau wachañ aôm amboac têtac gêwiñ taôm.” ¹⁵ Embe êñac to asac taôm, nan alic taômgen gebe êndanğôn taôm su atom.

Nalauñe ñanô to têtac ñakalac nê ñanô

¹⁶ Aê jasôm biñ teñ êwiñ acgom gebe Asêlêñ toñalau gen ma anğôm têtac ñakalac êkac amacña ñanô êsa atom. ¹⁷ Aêac tajala gebe Têtac ñakalac gedec ñalau ma ñalau gedec têtac ñakalac. Gêñ tauagêc sêkêñ kisa gêdêñ taun, tec amac atôm gebe anğôm gêñ, tañ abe êñğômña nan, ñanô êsa atom. ¹⁸ Ma ñalau embe êwê amac, oc amoa biñsu ñalabu atom.

¹⁹ Têtac ñakalac nê ñanô tau tonec ñai tec gêc awêgen gebe Biñ mockainjo to mockainja, lêñ môpña, wauc-wauctêna, ²⁰ sakin gwamña, beñ, kisa, sêsôm taun, sêjam lêmun taun, têtac ñandan, sêoc taun auc, sêwa taun kêkôc, sêkac taun su, ²¹ têtac sec, sênôm gêñ anaboa, señ lasam ñawaô to gêñ ñagêdô amboac tonañ. Biñ tonañ ñai jasôm ñakôninja êndêñ amac amboac kasôm kwananjen su gebe Lau tañ sêgôm gêñ amboac tonañ nan, sêwê kain Anôtônê gamêñ atom.

²² Ma ñalau tau nê ñanô tonec gebe Têntac gêwiñ, têtac ñajam, biñmalô daê biñ tôñ, ñalêlôm malô, gabêjam, tamoã ñañêñ, ²³ malô-malô, tatu mêtê taun ñapep. Biñsu ênac jao gêñ amboac tonañña tenj gêc atom. ²⁴ Samob tê têtû Kilisi Jesu nê gêñ nanj, sêjac têtac ñakalac to ñalêlôm kêkac-kêkac êsêacñ kêpi kakesotau gêja su. ²⁵ Ñalau embe êkêñ aêac tamoã matenj jali, nanj tasa nêñ lêñ toÑalaujenmanj. ²⁶ Damboa taunj êtu waenñña atom to tatanj pêlê taunj atom ma têtac sec êndêñ taunj atom. *

6

Daoc gêñwapac tanam taunj sagenj

¹ O lasitêwaac, ñamalac tenj embe êngêli biñsu, nanj amac lau toñalau anam enj sa ña nêñ ñalêlôm malô. Ma alic taôm gebe lêtôm êtap amac sa êwiñ atom. ² Aôc gêñwapac anam taôm sagenj, go anjôm Kilisinê biñsu ñanô êsa. ³ Ñac tenj embe êkianj tau gebe enj ñac towae, mago enj ñac ñaôma, oc ênsau tau. ⁴ Lau samob sênsaê nêñ kolenj êndêñ-êndêñgenj sêlic acgom. Embe ñajam, go êtu êsêac taunj waenj. Êsêac sênam dôñ nêñ kolenj êpi lau ñagêdô nêñ atom. ⁵ Samob oc sêoc taunj nêñ gêñwapac êndêñ-êndêñgenj.

⁶ Ñac tanj gêñô mêtê nanj, ênac sam gêñ ñajam samob êndêñ mêtê ñakêdôñwaga êwê kainj êwiñ.

⁷ Akêli taôm êtu awê Anôtô aucña atom, gebe gêñ, tanj ñamalac êsê nanj, tec êkôc ñanô. ⁸ Ñac tenj embe êsê gêñ êsêp têtac ñakalac, oc ñanô têtac ñakalacña ensenj enj su. Ñac tenj embe êsê gêñ êsêp Ñalau, oc ñanô Ñalauña êkêñ enj êngônj mata jali tenjenj. ⁹ Aêac

* 5:26: Alic Kor 1.5:6

tanam nêñ kolenj ñajam tokam-tokam atom. Aêac embe tekwenj êmbac atom, go tatap nêñ ñanô sa êndêñ ñanoc. ¹⁰ Nêñ ñasawa tamoasinj ñamalacña tec gêc. Amboac tonanj tamoasinj lau samob, mago tamoasinj gôlôac, tañ sêkêñ gewinj Kilisi gebinj aêac tôñ nanj, êlêlêc su.

Paulu gêjac mata nê bñ ma gêjac biñsu to gêjam mec gôlôac

¹¹ Alic ñatalô kapôêñ-kapôêñ tonec tauc lemoc kato gêdêñ amac. ¹² Êsêac samob, tañ sebe lau tetoc êsêac sa êtu gêñ nomñaña nanj, sêkac amac gebe alôc ma sêsa amac. Êsêac taêñ gêjam biñ tagenj tonec gebe lau sêjanda êsêac êtu Kilisinê kakesotaunja atom. ¹³ Mago lau, tañ sêsa êsêac nanj, taunj sejop biñsu atom. Êsêac sebe sêsa amac e tetoc taunj sa êtu amacña gebe asô sakinj ôlinja tonanj ñalabu. ¹⁴ Mago aê, aê jatoc tauc sa êtu gêñ tenja atom, êtu aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê kakesotaunjagenj. Kêtu kakesotaunja aê galic nom amboac gêñ matê, ma lau nomña sêlic aê amboac gêñ matê. ¹⁵ Sêsa launja me sêmoa samucgenja tonanj ñanô atom. Ñanô tagenj tonec gebe Anôtô êkêñ aêac tatu gêñ wakuc acgom. ¹⁶ Biñmalô to Anôtônê taê walô êndêñ êsêac samob, tañ sêsa nêñ lêñ sêndanꝓuc ñagôlinj tonanj nanj, to êndêñ Anôtônê lau Israel êwinj.

¹⁷ Alênsônj aê êtiam atom, gebe Jesunê bêlêñ ñamala gêc aê ôlicgac.

¹⁸ O lasitêwaac, aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasinj êwinj amacnêñ ñalau. Biññanô.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb